

Rouw

Lezing: Johannes 14:15-26

Lieve mensen,

Ineens was Jezus weg. Ze hadden hem nog maar net terug uit de dood. En nu is hij opnieuw niet in bereik. Jezus wist dat zijn leerlingen verdrietig zouden zijn. Dat ze niet zomaar zonder hem kunnen. Daarom had hij dit gezegd, vlak voor zijn dood al:

Ik laat jullie niet als wezen achter, ik kom bij jullie terug (Johannes 14:18)

Toch voelen ze zich verweesd, dat kan niet anders. Ze zijn zo lang met Jezus opgetrokken. Dat is wel herkenbaar. Als je iemand ooit hebt moeten afstaan aan de dood. Soms kreeg je uitgebreid de tijd om afscheid te nemen. Kon de stervende troostende woorden spreken. *Je bent niet alleen. Je weet waar je het zoeken moet. Zorg goed voor elkaar.* Maar ook als dat niet het geval was. Als iemand van wie je hield je plotseling ontviel. Ook dan krijg je vaak goede woorden van mensen om je heen. Goedbedoeld in elk geval. En je weet het ook wel. Maar je voelt je verward en verweesd. Het gemis is hartverscheurend groot.

Maar ja, rouwen, zoals de leerlingen, zoals jij doet. Dat kan niemand anders voor je doen. De bekende Belgische hoogleraar Manu Keirse heeft een groot aantal boeken geschreven over rouw. Hij beschrijft daarin vier taken, 4 rouwtaken:

1. De werkelijkheid van het verlies onder ogen zien
2. De pijn van het verlies ervaren
3. Je aanpassen aan de wereld na dit verlies
4. Weer leren genieten en herinneringen bewaren

Die taken, die krijgt iedereen op zijn of haar bord bij verlies. En ieder moet dat doen op eigen tempo en met eigen issues en accenten. Ook de leerlingen na de hemelvaart van Jezus. Dat betekent dat je moet luisteren, aanvoelen, met de rouwende meebewegen. Niet goedkoop adviseren. En mensen de tijd geven.

Geeft Jezus zijn leerlingen de tijd? Het lijkt er niet op, want hij heeft het over 'een korte tijd'. En 10 dagen na Hemelvaart worden de leerlingen alweer overrompeld door de Geest. Toch moet je dan goed lezen. Jezus gebruikt namelijk voor de Geest een prachtige bijnaam. In het Grieks staat er 'Paraklētōs'. Dat betekent: hem die je bijstaat. Nu vertaald als 'Pleitbezorger', maar in een oudere vertaling weergegeven als ... Trooster.

Ik laat jullie niet als wezen achter, ik stuur jullie een trooster. Die Geest van God weet als geen ander hoe verdrietig de leerlingen zijn. Hij weet ook haarfijn hoe verdrietig jij bent. Als je rouwt. Als je bittere tranen over je wangen voelt biggelen. Als je gebed niet meer is dan een zucht. Of zelfs dat niet. Want de Geest van God weet de diepten van je ziel te vinden. Hij weet wat je beweegt. Waar de pijn zit en hoe diep. En juist die Géést stuurt Jezus als trooster naar je toe.

Hij wordt hier ook 'de Geest van de waarheid' genoemd. Waarheid is niet iets massiefs. Nee, Jezus zegt zelf: 'ik ben de waarheid'. Tegelijk is de waarheid wel groter dan jouw werkelijkheid. Waarheid bevat meer dan jouw beleving. En waar de Geest dus op uit is, dat is jou het grotere plaatje, het

grotere geheel laten zien. Je bekend maken met Gods droom, met Gods doel, met Gods plan. De Geest wil je boven je verdriet uit laten kijken. En door je tranen heen licht laten zien.

En nogmaals: de Geest geeft je daarvoor de tijd. Hij voelt als geen ander aan waar je zit en waar je *mee* zit. Hij forceert niks. Daar is hij te bewogen voor. Hij neemt de ruimte voor je om je rouwtaken te volbrengen in je eigen tempo.

Soms, als je rouwt, kan het heel moeilijk zijn om de dagen door te komen. Ik merk dat regelmatig bij mensen diep in hun verdriet om verlies. Wat ze dan gaan doen is: toch maar de dagelijkse bezigheden volhouden. Heel basic. Heel simpel lijkt het. Toch maar boodschappen, toch maar koken voor jezelf. Toch maar ritme oppakken. Een soort overlevingsstand. Daar heeft Jezus het hier ook over. De Geest helpt je om 'gewoon' gehoorzaam te zijn aan wat Jezus vraagt. De Geest helpt je om met Jezus te leven. En juist door gewoon te doen wat Jezus vraagt houd je hem dichtbij. Op de een of andere manier woont God dan in je leven. Blijft Jezus dichtbij.

En nog iets doet de Trooster. Dat staat aan het einde van wat Saskia las: *hij zal jullie alles duidelijk maken en alles in herinnering brengen wat ik tegen jullie gezegd heb*. Jezus heeft zoveel troostvolle dingen gezegd en gedaan. En als je verdriet hebt en rouwt. Dan heb je vaak helemaal geen ruimte voor die woorden. Zelfs een troostvolle begrafenisdienst komt dan vaak te vroeg. Je zit zo vol verdriet. En door de adrenaline sla je je misschien wel door die eerste dagen heen. Maar dan daarna. Als de stilte komt. Als de leegte zich voordoet. Och, wat is de pijn verschrikkelijk.

De Geest houdt aan. Later, zegt Jezus, later zal hij je herinneren aan mijn woorden. Dat is hoe Gods Trooster werkt. Ineens herinner je je, dat Jezus je niet alleen zal laten. Schiet je te binnen, dat er ook na de dood nog een toekomst is. Dan schijnt ook in het diepste duister ineens een lichtstraal. Je doet je Bijbel weer open. Of bij het opruimen van het huis van je ouders. Of van de kleren van je geliefde. Vind je ineens een Bijbeltje. Een mooie opgeschreven tekst. Je hoort een lied. Of een troostvolle preek. Een bemoedigend bezoek. De Geest zal je in herinnering brengen wat ik tegen jullie heb gezegd. Dat is wat Jezus belooft.

En dus maakt hij het waar. Hij laat ons niet als wezen achter. De Trooster wordt gegeven. En in de verte gloort er licht. Want Jezus is de opstanding en het leven. En hij komt terug. Zoals hij beloofd heeft. Om alles nieuw te maken. En alle tranen van je ogen af te wissen.

Amen